CAPUT QUADRAGESIMUM QUINTUM.

Solulus arbor. Roraco.

HÆc arbor commune gerit nomen cum frutice quodam flagelloso litoreo, *Solulo* dicto; est autem hæc perfecta arbor, licet non crassior sit crure, ejusque truncus obductus est cortice fusco & succoso. Hujus coma angusta est & inordinata, in breves ramos divisa, qui in plures iterum breves dividuntur rachides, quæ binæ ternæve simul excrescunt, & in minores laterales iterum dividuntur. Folia cum illis Turii conveniunt, sed sunt minora, & angustiora, digiti articulum nempe longa, minorem digitum lata, superius obtusa, brevique & acuto apice donata, oris deorsum flexis ac sine costis, nervus autem medius inferne maxime protuberat, alternata vero locantur, septem & octo paria ab utraque rachidis parte cum impari extremo, quod & maximum est, sunt autem superne glabra & læte viridia, inferne glauca, saporis fatui & herbacei, si rami abrumpantur, odorem fundunt quasi fabaceum.

Flores illis Fabarum vel Catjang similes sunt, pusilli, & albi. Fructus plerumque gemini simul dependent peculiari ex petiolo, digitum longi, immo breviores, semi digitum lati, instar corniculi incurvati, plani, & per longitudinem parum sulcati seu rugosi, quorum quidam simplices, alii duplices videntur, angusto collo sibi juncti, quævis autem pars hujus unum alterumque continet officulum, oblongum, & planum, fere instar fabarum Sinensium, sed minus, primo album, dein fuscum. Hæc arbor per stipites propagari potest.

Nomen. Latine *Solulus arbor.* Malaice *Solulo Pohon*, ac tantummodo *Solulo*, Ternatice *Roraco*, quo nomine maxime nota est.

Locus. In Amboina exotica est, una tamen alterave circa ædes obcurrit plantata, & uti dicitur, ex Ternata primum translata, in boreali Ceramæ plaga itidem invenitur.

Usus. Licet ejus folia herbacea sint & ita sapiant, ad cibum tamen raro vel non adhibentur, ex hisce vero decoctum præparatur, vel in aqua tantum conteruntur & propinantur ad Amboinensium variolas expellendas, quibus contrita folia externe etiam inponuntur. Expertum quoque est puerum ex arboris lapsu brachium fregisse, cui hæc folia arcte adligata illud curarunt, unde ipsis virtus tribuitur luxatos & fractos artus curandi. Alii corticis decoctum præparant, quod propinant contra Beriberi seu Paralysin Indicam.

XLV. HOOFDSTUK.

De Solulus-Boom.

DEzen boom heeft een gemeenen naam met een kruypende strand-heester Solulo genaamt; het werd een formeele boom, hoewel niet dikker dan een dye, en den stam is bekleet met een bruinagtige zappige schorsse. De kruin is smal, onordentlyk, in korte takken verdeelt, en dezelve wederom in veele korte ryskens, dewelke met twee en drie by malkander staan, en al wederom in zyde takjes verdeelt. De bladeren gelyken die van Turi, dog zyn kleender, en smalder, te weten een lid van een vinger lank, en een pink breed, van voren stomp toelopende met een kort, styf spitsje, met de randen neerwaarts gebogen, en zonder kennelyke ribben, dog de middel-zenuwe buylt beneden ver uit, verwisselt tegens malkander staande, met zeven en acht paaren aan een rysken, en een voor uit alleen, 't welk ook het grootste is, boven glad, en regt groen, van onderen blauwagtig, smets en moeskruidagtig, en smeerig van smaak, in 't afbreeken van de takken werd men ook een boonen reuk gewaar.

Het bloeizel is als dat van boonen of Catjang, kleen, en wit. De vrugten hangen gemeenlyk twee by malkander, dog ieder op een byzondere steel, een vinger lank en minder, een halve vinger breed, wat krom als een hoorntje, plat, en in de lengte wat gevoorent of rimpelig, zommige zyn enkeld, andere als dubbeld, met een smalle hals aan malkander hangende, en ieder deel verbergt een of twee boonen. Dezelve zyn lankwerpig, en plat, schier als Sineeze boonen, dog kleender, eerst wit, daar na bruin. Dezen boom laat zig met takken verplanten.

Naam. *In 't Latyn* Solulus arbor. *Op Maleyts* Solulo Pohon, *en slegts* Solulo, *op Ternataans* Roraco, *met welken naam hy meest bekend is.*

Plaats. *Hy is in Amboina vreemd, hier en daar vind men hem by de huizen geplant, zo men zegt eerst uit Ternaten aangebragt, dog op de Noord-zyde van Ceram werd hy ook gevonden.*

Gebruik. *Hoewel de bladeren moeskruydagtig smaken, zo werd het egter tot de kost niet of weinig gebruikt, maar van de bladeren makenze een decoctie, of wryvenze slegts in water, en gevenze te drinken, om de Amboinsche pokken ter degen te doen uitslaan, waar op men dan de gewrevene bladeren van buiten legt. Nog heeft men een experiment, dat een jonge door 't vallen van een boom zyn arm gebroken hebbende, door 't styf opbinden van de gewreve bladeren genezen is, daarom hem de kragten toegeschreven werden, om de verstuytte en gebrokene leden te genezen. Andere maken een decoctie van de schorsse, en geven die te drinken tegens de Beriberi, of Oost-Indische lammigheid.*

Tabula Centesima Vigesima Octava

Ramum exhibet *Soluli*, quæ Parkinsoniæ species videtur.

De Hondert acht en twintigste Plaat

Vertoont een Tak van de *Solulus-Boom*, welke tot het geslagt van de *Parkinsonia* schynt te behooren.

